

Düşünce Ortamı: Yüksek Sesle Söyle

Ercan BÖLÜKBAŞI

Herkese merhabalar. Gençliğin sesinin kısılmak istendiği bir dönemdeyiz. Karanlığa mahkum edilmek istenen bir gençlik var. İfade özgürlüğü kısılmak istenen gençliğe, burada, böyle bir hak tanınmışken, ben bu hakkı özgürce kullanmaya çalışacağım. Herhalde ifade özgürlüğüne sahip çıkmanın en iyi yolu sürekli olarak kısıtlamalardan bahsetmek değil, fırsat buldukça gençlerin kendisini ifade etmek olacaktır. Benim konuşmam üç bölümden oluşmaktadır. Birincisi, genel olarak Haziran, Gezi direnişi: Öncesinde ve sonrasında ne olduğu. İkincisi, gençliğin genel olarak ülkeyle olan ilişkisi. Gençliğin tarih boyunca ülkeyle farklı bir ilişkisi olduğunu düşünüyorum. Ve son olarak da bugün gençlik ne yapacak sorusunun yanıtı. Ardından öğrencisi olduğum ODTÜ ile bitirmek istiyorum. Şu anda gençliğe bakan herkes ODTÜ'yü hesaba katıyordu. Ben de bir ODTÜ'lü olarak ne yapacağımızdan bahsetmek istiyorum. Birincisi, bugünden farklı olarak Gezi öncesinde siyasal ortama yönelik bir değerlendirme yapmak istiyorum. Neler vardı gezi öncesinde? Suriye meselesi vardı. Suriye'de hala devam eden bir savaş var ama savaş çığırkanlığı daha yüksek boyuttaydı. Bir buçuk saatte Şam'ı fethederiz sözleri dolaşıyordu ortalıkta. Suriye hakkında yalan dolan haberleri bize sunanlar, orada insanların kafasını kesen, ciğerini söken, yüreğini yiyen canavarları bize "özgürlük savaşçısı" diye yutturmaya çalışanlar... Devam edelim. Yoğun bir gericileşme ve dinselleşme vardı. 4+4+4 Yasası, zorunlu-seçmeli din dersleri, sosyal alanın dini referanslarla dizaynı... Bir de sözde "çözüm süreci" vardı. Aslında AKP'nin ve emperyalizmin yayılcı politikasının "Kürt sorunu"na çözüm olarak yutturulması, bir İslam birliği çatısı altında bu sorunun, meselenin sunulması vardı. Başka ne vardı? Tayyip Erdoğan'ın başkanlık hayalleri vardı. Tayyip Erdoğan, tek adam olarak, ben bu ülkeyi yöneteceğim diyordu. Amerikan modelinden bahsediliyordu. Bir Anayasa tartışması vardı. Yeni anayasa çıkaracağız diyorlardı. Referandum yapacağız diyorlardı. Neler neler... Sonra Gezi oldu. Bu başlıkların hemen hepsi rafa kalktı. Neden? Bence basit bir şey var. Bunların hesaba katmadığı bir şey vardı. Biraz önce 29 Ekim'den bahsedildi. İktidar ne yazık ki Cumhuriyet'i yıkarken zorlanmadı. Devlet katında Cumhuriyet'e dair ne varsa söküp atarken zorlanmadı. Ama halkın zihninden söküp atmaya geldiği zaman, kendi gerici ülkesini, kendi diktatörlüğünü tahkim etmeye sıra geldiği zaman duvara tosladı. Karşısında halkı buldu. Çok basit, çünkü beğenelim ya da beğenmeyelim bir Cumhuriyet tarihimiz var. Bu ülkenin en büyük ileri atılımı Cumhuriyet ve bu ileri atılım çürütülmüş , halk uyuşturulmuş durumdaydı. Bu uyuşukluk AKP'ye kızmamak, laf söylememek değil, etkili muhalefet edememek olarak kendisini gösteriyordu. Tayyip Erdoğan'a başbakanlığın nasıl açıldığını biliyoruz. Şimdi o süreç bitti. Ülkemizin ilerici değerlerinin halktan başka kimsenin savunamayacağı kanıtlandı. Demek ki, AKP'ye teşekkür edebileceğimiz tek nokta budur. Bu halka kendisini önemsemesini öğretti. Bu halka kendisinden başka dostu olmadığını, - Türk'ün Türk'ten başka dostu yokturdan bahsetmiyorum- egemenlere değil kendisine güvenmek zorunda olduğunu öğretti. AKP kimin dost kimin düşman olduğunu gösterdi. Benim, bu gerici, karanlık, alçak, adi iktidara yapabileceğim tek övgü budur. Peki, gençliğin rolü neydi burada? Bir tanesi şuydu: Tayyip Erdoğan 18 Aralık'ta ODTÜ'ye geldi ve

eğer Gezi bir depremse, bunun öncü depremi ODTÜ’de yaşandı. Biz ilk gün orda üç yüz kişiydik, Tayyip Erdoğan ODTÜ’ye geldiğinde. Bunların yarısı başka üniversitelerden arkadaşlarımızdı. Yalnızca protesto ettik girerken. Polis saldırısına uğradık. Ondan sonra hızla büyüdük, binler olduk, bir direniş mevzisi oluşturduk. Gençlikteki bu birikimi fark edebildik biz. Yandaş rektörler kınadı ODTÜ öğrencilerini. Üç oyla seçilmiş, sözde üniversite temsilcileri... Ama başka bir şey oldu. Bizim aydın hocalarımız, emekten yana, yurtsever hocalarımız üniversite gençliğine sahip çıktılar. Gençlik bu, enerji aldı mı yerinde durmuyor. Son yirmi yılın en büyük öğrenci eylemlerini yaptık. Üniversite dışında o kadar dikkat çekmemiş olabilir ama üniversitelere yolu düşenler mutlaka fark etmiştir. ODTÜ Devrim Stadı yıllar sonra doldu. Yıllar önce “Vietnam Kasabı” geldiğinde ODTÜ’de söylenmişti. Yıllar sonra Tayyip Erdoğan için ODTÜ stadında beş bini aşkın üniversite öğrencisi “Yankee go home” diye bağırды. Bu öncü depremdi. Gezi’nin geldiğini gösteriyordu. Bu, halkın artık birşeyleri biriktirdiğine, daha fazla biriktirecek yeri ya da sabrı kalmadığını gösteriyordu. Gezi’nin de bana kalırsa en büyük anlamı şudur. Bu ülke insanının kendisinden başka, bu ülke gençliğinin halkından emekçisinden, mahalledeki bakkalından, birlikte yaşadığı, birlikte geleceği kurmak zorunda olduğu insanlardan başka bir dayanağı olmadığını görmesidir. Bunu gördük. Başka birşeyi yoktu diyorum ya bu bir güçsüzlük ifadesi değil bir güçlülük ifadesidir. Biz başkalarına gerek duymuyoruz demektir. Birilerinin bizim yerimize konuşmasına ihtiyaç duymuyoruz demektir. Biz kendimiz bu iktidarın hakkından gelebiliriz özgüvenidir. Ve başka bir şey de oldu. AKP iktidarı 11 yıllık tarihi boyunca en zor günlerini yaşadı. Apar topar yurtdışına kaçtı Tayyip Erdoğan. Bütün iktidar temsilcileri başka başka şeyler söylemeye başladı. Gerçekten bu çaptaki isyanlarda sokaklarda ciddi bir kaos beklenir. Böyle toplumsal patlamalarda insanların öldürülmeleri beklenir. Böyle bir kaos olmadı. İnsanlar örgütlenmesiyle, birlikte hareket etmesiyle kendi yaşam haklarına ve başkalarının yaşam haklarına saygı duymasını bildiler. Ve Haziran’dan sonra bugün ... Bugünkü iktidar, konuşmamın başında bahsettim başlıktan yol almaktan ziyade toplumsal muhalefeti bastırarak tutunmaya çalışıyor. Bir anlamda ODTÜ’de yaptıkları da başka yerde yaptıkları da düşen, düşmek istemeyen ama perdeleri tırmalayan o perdede tutunmak için, o perdeyi yırtan ama düşmesini engelleyemeyen bir kediye benziyor. Bu iktidardan korkmak için hiçbir neden kalmadı. Ama onların korkacak çok nedeni var. Çünkü yol alabildikleri kadar aldılar. Artık erişemeyecekleri, asla geçemeyecekleri bir duvara tosladılar. Bu, şu demek değil: Halk, gençlik işine gücüne baksın. Bu AKP’den gericilikten nasıl kurtulacağımızın anahtarının ortaya çıktığı andır. Şundan bahsetmiyorum yanlış anlaşılmasın. Gezide polisle çatışıldı, her tarafta, sokaklarda isyan vardı. Hadi bunu çikalım bir daha yapalım demiyorum. Bu bir başlangıçtı, bundan sonra anlamlı, ülkenin geleceğine dair politikalar üreterek, ciddi projelerle ve halkçı bir programla insanların karşısına çıkıp bu karanlık iktidarı başımızdan def edebiliriz. Elimize böyle bir olanak geçmiştir. Daha önce türban üniversiteye girerken ne yazık ki biz özgürlükçü olarak görülmüyorduk. Bugün özgürlükçü taraf sokakta direnenlerdir. Özgürlük değerlerini temsil edenler ortaya çıkmıştır artık. AKP’nin ağzından çıkan özgürlük yalanları, mecliste Şafak Payev’in konuşmasında olduğu gibi hızlıca buharlaştı. Gençliğe gelelim. Türkiye’de gençlik, tarihi boyunca, bunu 1950’lerin başına da götürebiliriz, 60’lara, 70’lere de götürebiliriz, her zaman bir

arayış içerisinde oldu. Cumhuriyet kurulurken gençlere bekçilik görevi verildi. Gençlik bu görevi kabul etti, ama yeterli görmedi. 60'lar budur. Gençlik sadece elindekiyle yetinen toplumsal bir katman olmadı hiçbir zaman. Bu anlamda saygısızlığımız olmuştur. Büyüklerimizden özür dilemesini de biliriz. Ancak bizim şöyle bir zorunluluğumuz var: Biz kendimizden önce gelenlerden daha ileride olmak zorundayız. Tarih budur çünkü. Bugünün gençliği de AKP'nin yıktığı değerleri ayağa kaldıracak ama şunu unutmayacak: Bu değerler bir adım daha ileriye taşınmak zorundadır. Taşınmadığı için çürütülebilmiştir. Tarihi boyunca bunu aradı gençlik. 70 darbesi gençliği bu yüzden ezdi. Kendisine yüklenene misyonun dışına çıktığı için ezdi. 80 bu yüzden ezdi. Ve gençliği kendi sorunlarıyla beraber bıraktı. Ama 90 kuşağı akıntının yönünü tersine çevirebildi. Örneğin geçen sene bu toplantıya gençlik çağrılmazdı. Ne diyeceğinden emin olunmazdı çünkü. Çünkü o zaman ben eminim bu salondaki katılımcılar, gençler şöyle böyle diye şikayet ediyordu. Biz çok şikayetlere de konu olmuş kuşağız. Fakat artık bir şeyi kanıtladık: 90'lar kuşağı bu ülkenin geleceğine damgasını vuracağını kanıtlamış bir kuşak olarak siyaset sahnesine yeniden adım atmış bir kuşaktır. Ve bu kuşak halk ile beraber bu iktidardan kurtulmasını bilecektir. Fikir Kulüpleri Federasyonu da zaten bunu sağlamak amacıyla yeniden kuruldu. Bizim öne sürdüğümüz değerler halkın unutmadığı değerler. Biz bu ülkenin bağımsızlığını savunuyoruz. Biz aydınlanma değerlerine sahip çıkıyoruz. Laikliği önemsiyoruz. Ve biz kamuculuğa işaret ediyoruz. Eşitlikçi bir şekilde halkın değerlerinin halk için kullanabileceğine inanıyoruz. Bu değerler bugünün gençliğinin nerdeyse tamamının rahatlıkla sahip çıkabileceği değerler. AKP, önündeki çoğu başlıkta yol almış olabilir. Ama gençliği kapsama konusunda bir adım yol alamadı. Cemaat örgütlenmeleri bu yüzden var. Çabalıyorlar ama olmuyor. Burs veriyor, yardım veriyor ama olmuyor. Gençliği de mahallelerde yoksul halkımıza yardımla bir şekilde ikna ettiği gibi bağlayabileceğini sandılar. Ama gençlik böyle bir toplam değil. Ancak üç tane, beş tane genci bu şekilde etkisizleştirebilirler. Okulda cemaat bir şey yaptığı zaman ODTÜ'de olduğu gibi hopluyorlar. Bu kadar özgürlük düşmanı bir iktidar ve cemaat. Biz cemaatiz doğru şeyler yapıyoruz. İşte ne bileyim Avrupa yolunda ilerliyoruz. Bizim bu yolculuğumuza engel olmaya çalışıyorlar. Bunu diyemiyorlar. Ne diyorlar? Türbanlı bacılarımıza saldırdı. Bu kadar kendine güvenmeyen, bu kadar kendine inanmayan, bu kadar kendisinin değer olarak düşündüğü şeyleri saklama gereği duyan bir toplam gençliği mümkün değil temsil edemez. Çünkü onların gençlikten anladığı şudur. Genç diye birini Gençlik ve Spor Bakanı yaparsın, kızdığında da tokatlarsın. Basın mensupları sorar: Sizi başbakan tokatlamış doğru mu? diye. Yok efendim ne münasebet diyemez. Çünkü dediğinin ertesi günü tokatı yer. Daha önce yemediyse de yer. Gençlik bu değil. Biz bu olmadığımızı Haziran'da kanıtladık zaten. Başka bir kanıtı ihtiyaç duymuyoruz. Fakat bugün başka bir şeyi de kanıtlamak zorundayız. Gençlik aydınlık bir ülke mücadelesinin en önemli, en dinamik unsurlarından bir tanesi olabilir mi? Biz olabileceğini iddia ediyoruz. ODTÜ, bugün, bunu gösteriyor. Ağaçlarına sahip çıkıyor. Kansere ilgili bir sunum yapıldı burada. Ben bunun da konuşulmasını beklerdim. Ülkenin gençliğine sahip çıkılması da herhalde kanser tartışmasından çok da bağımsız bir konu değil. İktidarın bu anlamda halk sağlığı konusunda herhangi bir samimiyet taşımadığını, sadece bu noktadan ortaya koymak da mümkün. Mesele şu, mesele işin halk için değil rant için yapıldığının

farkında olmak. Ve gençliğin ülkesine sahip çıkma iradesinin bir parçası olarak bu yapıları karşı çıkarak. Bu yüzden ODTÜ'lüler olarak, yakın zamanda ağaç dikme şenliği yaptık Eymir'de. Yaparken de hedefimiz netti: Biz ağacımızı da dikiyoruz, ormanımıza sahip de çıkacağız. Gençliğimize de sahip çıkacağız ama bizim ODTÜ'lüler olarak öncelikli görevimiz çapı belediye başkanlığı yapmayı bırakın herhangi bir kurumda herhangi bir görev almaya dahi yetmeyecek olan Melih Gökçek'i Ankara'nın başından defetmek olacaktır. ODTÜ'nün bugün önüne koyduğu bir numaralı hedef budur. Bizde eğlence malzemesi de epey bol. Kredi Yurtlar Kurumu borçları meselesi. Üç çocuk diyor, tutmuyor. Başka bir şey diyor tutmuyor. En son evlenenlerin borcunu sileceğiz dediler. Biz şimdilik eğleniyoruz bununla ama bu adamlar ciddi bu meselede. Hakikatten evlendirecekler. Ellerinden gelse "okulu bırakın kadın öğrenciler, genç kızlar okulu bırakın biz size para vereceğiz" diyecekler. Yakışmadığını düşünüyorlar üniversiteye. Bekar olanları, geleceğini başka türlü kurmak isteyenleri, ülkeyi kurtarma iradesi gösterenleri karşılarında görmek istemiyorlar. Gençlik bu olaya, -bu aynı zamanda bir hakarettir- gençlik aynı zamanda bu hakarete gerekli cevabı verecektir. Onlar engellemeye çalışırsa. Gençlik kendisine yakışanı mutlaka yapacak. Gençlik gelecek AKP gidecek.